sakhiyaa.com

నటీ - నటులు

చండిక	శ్రీమతి పి. కన్నాంబ
వీరపత్ని	,, టి. లలితా దేవి
దేవి	,, వై. రాజు
గిరిరాజు	శ్రీ వేమూరి గగ్గయ్య
ధీరమల్లు	,, బళ్ళారి రాఘవాచారి
హరిచందుడు	,, పువ్వుల చంద్రమౌళీశ్వరరావుగారు
వీరమల్లు	,, ఆరణి వెంకట సత్యనారాయణ
చంద్రమల్లు	,, మునుకుట్ల వెంకట సత్యనారాయణ
రణమల్లు	,, దాసరి లక్ష్మయ్య చౌదరి
విజయేంద్రుడు	మాష్టరు విశ్వం
రాజేంద్రుడు	,, సుబ్బారావు
భోగమల్లు	,, వత్సవాయి వెంకట సుబ్బరాజు
భగీరథుడు (విదూషకుడు)	శ్రీ జె. శేషగిరిరావు
గంగ ...	శ్రీమతి పువ్వుల అనసూయ

— మరియు —

పువ్వుల రత్నమాల, దాసరి తిలకం, పువ్వుల హేమలత కాల్వ సరసీరుహం, పువ్వుల స్వర్ణకుమారి, పసుపులేటి రాజరత్నం, సి. అంజనీ బాయి, కల్వకోలను శ్యమంతకమణి అక్కోజు అనసూయ, చిటిమినేని రామరాజు.

మొదలగువారు.

Chandika (1940)

కథా సంగ్రహము

చంద్రగిరి రాజ్యమును జయింపబోయిన భర్తయగు ప్రచండుని విజయాగమనమునకై భవానీదేవిని చండిక ప్రార్థించుచుండ, పుష్పగిరి రాజ్యాధీశ్వరుడగు గిరిరాజు మధుపాన మత్తుడై ఒక పుణ్యాంగనను బలాత్కరించ వెంబడింపగా ఆ మెభయభ్రాంతయై భవానీదేవి ఆలయమున శరణుజొచ్చును. చండిక ఆమెకు అభయమిచ్చి ఆదురాగతుడు బావయగు గిరిరాజని నెరిగి అసహ్యించుకొనును. గిరిరాజు మరదలని సంకోచమైన లేక మోహాస్పృష్టుల ఆమెపై పరగించి వదలిపోయెను.

పుష్పగిరి పట్టణమంతయు విజయోత్సవములతో కన్నుల పండువుగా నున్నది. విజయమంది వచ్చిన వీరులను సన్మానించుటకు మహామంత్రియగు ధీరమల్లు దర్బారు యేర్పాటుచేసినాడు. ప్రచండుని రాజప్రతినిధిగా, రణమల్లును సర్వసైన్యాధిపతిగాను సత్కరించాడు.

చండిక స్వాతంత్ర్య ప్రియ. భర్తకు అనురక్త. భర్తవిభవాభిలాషి. తనభర్త రాజు, తాను రాణిగా ప్రజారంజకముగ రాజ్యము పాలించుట ఆమె అభీష్టము. అవినీతిపరుడును, ప్రజాకంటకుడును అగు రాజునకు తన భర్త ప్రతినిధిగా నుండుటకు యిచ్చగింపదు. తన ఆశయ పూర్తికై రాజభక్తుడగు ధీరమల్లుపై రాజద్రోహచింతన మాపాదించి అన్నయగు గిరిరాజును చంపుటకు భర్తను పురికొల్పును. రాజవంశనిర్మూలమునకు వెరచి ప్రచండుడు యెట్టకేలకు ఇయ్యకొనును.

పట్టణమంతయు విజయోత్సవములతో మునిగి తేలుచుండును. దేవీ వేడుకలోను గిరిరాజు పూర్వాచారానుసారము కులదైవమగు చండికాదేవిని పూజించుటకుపోవును. ఇదే యదనని చండికా ప్రచండులు మారువేషములతో దేవాలయమును ప్రవేశింతురు. చండిక ప్రేరణచేత ప్రచండుడు అన్నను చంప ఖడ్గమెత్తును. ఇంతలో రాజభక్తుడగు ధీరమల్లు సైనికులతో వచ్చి ప్రచండుని పట్టుకొనును. చండిక పారిపోవును. ప్రచండునకు యావజ్జీవ కారాగారశిక్ష విధింపబడినది.

sakhiyaa.com

వేటుపడిన పులి ఊరకొనునా? తన ప్రయత్నము భగ్నము చేసిన ధీరమల్లును నిర్మూలింపవలెను. గిరిరాజును హతమార్చవలెను. యువరాజగు విజయేంద్రునికూడా తన దురాశాపిశాచమునకు బలియీయవలెను. ఈకుతంత్రములకు భర్త అవరోధము కావచ్చును. తన అభీష్టము సిద్ధించువరకు అతడు బందిలో నుండుటయే లాభదాయకమనుకొనును. చెలికత్తెయగు గంగ ప్రోద్బలమున తన అనుపమ సౌందర్యమోహనాస్త్రము ప్రయోగించి అంగనాలోలుడగు గిరిరాజును వశపరచుకొనును. వ్రతమును వీడి పాతివ్రత్యమును నిలుపుకొనుచు తనయింట యేలనిబంటుగా అతని పాలించుచుండెను.

పతివ్రతా తిలకమగు దేవి భర్త అవినీతి సహింపజాలక అన్నపానాదుల మాని మంచముపట్టును. దేవి ప్రసిద్ధిగాంచి ధీరమల్లు గిరిరాజును తీసుకొని వచ్చుటకు చండిక గృహమునకుపోవును. చండికా మోహితుడగు గిరిరాజు మద్యపాన ప్రమత్తుడై మహామంత్రిని దేశబహిష్కార మొనరించి రాజ్య తంత్రమంతయు చండికాధీనము చేయును.

ధీరమల్లు విధి వైపరీత్యమునకు కెరలి పతివ్రతలగు వీరపత్ని రాజేంద్రమల్లులతో రాజాజ్ఞమేరకు రాజ్యము విడిచిపోవుటకు ముందు దేవి అనుమతి పొందవచ్చును. విచారభారమునగు దేవి యువరాజగు విజయేంద్రుని విశ్వాసపాత్రులగు వీరపత్ని ధీరమల్లుల కప్పగించును. ప్రాణములు ధారపోసియైనా రాజకుమారుని రక్షించి పురగిరి సింహాసనాధిష్ఠితుని చేతుమని ప్రతిజ్ఞచేసి వారు వెడలిపోదురు. విజయేంద్రుని చిక్కించుకొనుటకు దేవి మందిరమునకు చండికవచ్చును. చరమావస్థలోనున్న దేవి ప్రాణమువీడినది. ధీరమల్లు వీరపత్ని విజయేంద్రులు కానరైరి. చండిక గణమల్లును పిలిపించి "ధీరమల్లు రాజద్రోహి. విజయేంద్రుని యెత్తుకొనిపోయినాడు. అతని సింహాసనాధిష్ఠితుని చేయుభారము నీపై పడినది. నీరాజభక్తి ప్రకటించుటకు ఇదే సమయము" అని బోధించి వశపరచుకొనినది. కొంత పరివారము వెంటరాగా చండికా గణమల్లులు ధీరమల్లును వెంబడించిరి.

చండిక పగపట్టిన త్రాచుపామని ధీరమల్లెరుగును. ప్రభుకుమారుని రక్షణమునకు ఆత్మవంశ బలిదానముకన్న వేరువిధము తోచలేదు. తన కుమారుడగు రాజేంద్రమల్లుకు యువరాజు దుస్తులు ధరింపజేసి వీరపత్ని వెంతనుంచి సాధ్యమైనంతవరకు చండికను నిలువరింపబోయెను. కన్నకొడుకు బలియగునని

తెలిసియు ప్రభుభక్తి పరాయణయగు వీరపత్ని వల్లెయనును. విజయేంద్రునికి రాజేంద్రమల్లు వేషము వేసి శ్రీనగరాభిముఖుడై ధీరమల్లు తీసుకొనిపోవును.

చండిక తన సైనికులను రెండుభాగములుగా విభజించి ధీరమల్లును కొందరు యోధులతో ఒకసైన్యమునకు పంపి తక్కినవారితో తాను వేరొక సైన్యమునకుపోవును. వీరపత్ని విజయేంద్ర వేషధారితో కంటపడినది. చండిక తనయోధులతో వీరపత్ని నెదుర్కొనినది. శక్తియున్నంతవరకు వారలతో పోరి వీరపత్ని భూమికొరగినది. తల్లి పడుటగాంచి యువరాజ వేషమున నున్న రాజేంద్రుడు క్రోధవివశుడై వచ్చి వారలతో పోరి ప్రభుఋణముతీర్చ ప్రాణములువీడును. తన్ను మోసగించెనుగదా యను అక్కసున కొన ఊపిరితో నున్న వీరపత్నిని గుఱ్ఱమునకు గట్టించి చండిక లాగుకొనిపోవుచుండును. మార్గమధ్యమందలి యేటిలో కట్టినతాడు తెగి వీరపత్ని కొట్టుకొని పోవును.

రణమల్లు, ధీరమల్లును వెంబడించుచుండును విజయేంద్రునితో ధీరమల్లు నదినిదాటి శ్రీనగరరాజ్యము ప్రవేశించును. పిల్లవాని రాజేంద్రునిగా భావించి వెనుతిరిగిపోయి చండిక కీవార్త తెలుపును. నోటపడనున్న కండ జారిపోయిన బెబ్బులివలె వగచి యిరువురి సైనికులను శ్రీనగరముపోయి విజయేంద్రుని తెచ్చు ఉపాయము ఆలోచింపుడని పంపి తాను రాజధానికి పోవును.

చండిక అభీష్టసిద్ధికి భవాని దేవిని ప్రార్థించుచుండగా మధుపాన మత్తుడై గిరిరాజు ఆమెను బలాత్కరించును. మాన సంరక్షణార్థము ఆమె ఆతనిని చంపును.

ధీరమల్లు శ్రీనగరాధీశ్వరుడగు వీరమల్లునకు విజయేంద్రుని ఒప్పగించి తాను యోగివేషమున పురగిరి ప్రవేశించును. భూతభవిష్యత్ వర్తమానముల ఉన్నవున్నట్టుల చెప్పుచు ప్రజలకైవశము చేసుకొనుచుండును. ఆయన మహిమ విని చండిక ఆతని తన సన్నిధికి పిలిపించుకొనును. యోగి త్వరలో కార్యసిద్ధియగును. నీవురాణివి, నీభర్త రాజని చెప్పుచుండగా శ్రీనగరము పంపిన భటులువచ్చి అంతయుసిద్ధమైనదని చెప్పుదురు. యోగి మహాత్మ్యమునకు ఆశ్చర్యపడి బలి సమర్పణ ఆతని సన్నిధానమందే జరుపుటకు తనకోరి కయని చండిక ప్రార్థించును. యోగి అంగీకరించును.

తరువాత కథ వెండి తెరపైచూడండి

sakhiyaa.com

Chandika (1940)

పాటలు – పద్యములు

(...)

చండిక - భవాని ప్రార్థన

వందే భవానీ! ఆశ్రితపోషిణీ! అనంతరూపధారిణీ!
జననీ! అసుర సంహారిణీ! పతిత జనోద్ధారిణీ!
హే! భర్గా! పరమపావనీ! రక్షమాం! రక్షమాం! రక్షమాం!

పడవపాట - కోరస్

హై లేసా హైలె లేసా | హై లేసా హైలె లేసా ||హై||
సీతారాములు పయనం చేసారు | గంగానొడ్డున దిగియున్నారు
పడవా తెమ్మని కబురంపారు | పదరా | పదరా | పదరా ||హై||

సైనికుల పాట - కోరస్

హిందుస్థాన్ హిందుస్థాన్ | మమ్ముగన్న తల్లి యీ హిందూస్థాన్
హిందుస్థాన్ హిందుస్థాన్ | మా శ్రీరామజన్మభూమి హిందూస్థాన్
వీరులభూమి మా హిందుస్థాన్ | ధీరులభూమి మా హిందూస్థాన్
ఎవరిదిరా యీ హిందూస్థాన్ | మనదేరా యీ హిందూస్థాన్
మనదేరా మనదేరా | మనదేరా యీ హిందూస్థాన్||

పుర కాంతల - కోరస్

మన పురానికి జనుమాయెనాగా
ఎంతో సుదినమే నేడు ఓ చెలి
మానసమదికి మోదమాయె ఖేద మెల్ల బాసిపోయె ||ఎంతో||
యోధులుగా మన నాథులు చెలియా
స్వాగత మీయుదమా చెలియా
వీరులే కదనశూరులే భారత ధీరులే
ఆనందమే ఆనందమే ఆనందమే పరమానందమే
ఆటలుపాడి పాటలుపాడి పండుగ చేయుదమా
నా ప్రియతనయా వీరవీరుడవై - చేయర భారతసేవ
చేవీరుడవై భారత వీరుల - ప్రంపక నుండనె మాతా||

దసరా - గీతము

చేయరా వేడుక। చేయరా వేడుక
నేడు నేడే రేపు రేపే। రేపటి సంగతి యేమోరా ॥చేయరా॥
ఆనందమే సుగతిరా! ఆనందమే జగతిరా
ఆనందమే మోక్షమురా। ఆనందమే స్వర్గమురా
ఆనందహీనమైన బ్రతుకు। అంధకారమే రా ॥చేయరా॥

చండిక - స్వాగత గీతము

ఆనందమాయె నహో యీ వేళ ॥ఆనంద॥
ఆనందమాయె నహో ఆహో ఆహో యీ వేళ ॥ఆనంద॥
అతిశయలీల హృదయము చాలా
తహతహలాడెనుగా యీ వేళా ॥ఆనంద॥
జగతిలోన వెతకిచూడ ప్రియుని సాటిగలదే
ధన్యనైతిని ప్రియుని భార్యనై భాగ్యమునకు సాటి ఈ వేళా ॥ఆనంద॥

చండిక - స్వప్నగీతం

నేనే రాణినైతే
ఏలనే యీ ధర యేకఛత్రిగా ॥నేనే॥
ఈ ప్రజలెల్లా యీ నిధులన్నీ - నావశమే యగుగా
నా ప్రియపతిని యీ పురగిరికి
నాథుని జేయుదుగా నే నాథుని జేయుదుగా
కోరిక తీరెగా నేటికి నా
కోరిక తీరెనుగా నేటికి ॥నేనే॥

రాజేంద్రుని పద్యము - రాగం - భూప్ కల్యాణి

గీ॥ ప్రభువు ఉప్పు పులుసువల్ల పెంపయునట్టి
తనువు, ధనమ్ము, జీవితమ్ము, నారి
సేవ నర్పణమ్ము సేయుటే సేవకు ధర్మ
మదియొనర్పు, తగునె, పొగడ॥

దేవి - వీరపత్నుల రణగీతిక

రణభేరీ అదిగో మ్రోగెనురా ఓ భారతవీరా
విరోధుల సేనలు మూగెనురా ఓ భారతవీరా ||రణభేరి||
బిరబిర మా కవచముదాల్చి పరుగిడమా అనికిమాతా
సెలవా మాకు ప్రియమాతా నీ సెలవామాకు ||రణభేరి||
అసువుల పై ఆశలుగోని వీరశంఖమే పూరణకేసి
రణభూమికి పరుగిడరా వేగ ఓ భారతవీరా ||రణభేరి||

చండిక - ప్రేమగీతిక

ఏమే ఓ కోకిల ఏమో పాడెదవు
ఎవరే నేర్పినది యీయాట యీపాట ||ఏమే||
మాటికి మాటికి
ఏటికె యీ యాట ఏటికె యీ పాట ||ఏమే||
తెలియునులే తెలియునులే
దాచిన దాగునా నీ మదిలో ప్రేమ
దాచకుమా ప్రేమా
దాచకుమా ప్రేమా ||ఏమే||

వీరపత్ని - పాట

పతిప్రేమకు దూరమైన పడతిశోభ
అడవి గాచిన వెన్నెల పతిచరణసేవ
భాగ్యములేని పడతి బ్రతుకే వృథా! వృథా!! వృథా!!!

రాజేంద్రుని పద్యము - రాగం - కన్నడ

సీ|| ఎవరి కూడుకుడిచి యెవరి గుడ్డను గట్టి
ఈ శరీర మెదిగె యింతకింత
అట్టివాని కూర్మి పట్టికె యీ మేను
బలియొసంగ వెనుక బడుదునమ్మా!

విజయేంద్రుని పద్యము – శ్రీ రాగము

సీ॥ రాచపుట్టువునకు రణమందు మృతికన్న
భాగ్యమేమి అట్టి భాగ్యమొదవ
సోదరిపగవనమ్మ ఎన్నిధ చేనరా
శోకమందువార లేలనమ్మ

ప్రజల తిరుగుబాటు – సాంగ్

ఎదురులేదు ప్రజలశక్తి । కెదురులేదురా ॥ఎదురు॥
భయము మదిని విడువరా । కదనమునకు నడువరా
రాజు నేమి చేసితనని । చండిక నిక నడుగరా
కన్న మిన్న తెలియలేని । కతిరాలు చండిక
ఆశయే స్వరూపమంది । అవతరించె చండిక
పాపమెల్ల ఒక్కచోట । రూపుగొన్న చండిక
మనసు విషము మాటతీపి । మాయలాడి చండిక
భయము వీడి నయముతోడ । ఆమె నెదిరి చూడరా
అదురుబెదురులేక యుండ । ఎదురు తిరుగరా॥

చండిక పద్యము – రాగం మోహన

ఉ. మొక్కులు మొక్కువారలకు ముంగిటి ఎన్నిధవాము కోర్కెలన్
గ్రక్కున తీర్చునన్న మడికాయము దబ్బరకాకయుండ నా
చిక్కులడంచి రాసుతుడు చక్కడునటు నమ్మగ్రహింపుమా
నిక్కపు పుత్రి నీకలిమి నమ్ము వారిగ వేడు నమ్మరో

సోదరి పత్ని – ప్రబోధగీతం

మేలుకోరా సోదరా మేలుకో నిదుర నాధరత సోదరా ॥మేలుకో॥
చండ్రకోరలు చీకటి చల్లచల్లగా జారెరా
మేలుకోరా నిదురా మేలుకోని నిదుర నాధరత సోదరా ॥మేలుకో॥
ప్రజలశక్తి పెద్ద వెలుగై ప్రతిదిశ ప్రాకెరా
లేవరా నిదుర లేవరా నిదుర నాధరత సోదరా ॥లేవరా॥
నా భరత సోదరా...

sakhiyaa.com

బుర్ర పాట

రామరామ శ్రీరామారామా, రామారఘురామ తందానతానా
పురగిరి రాజులు పూతచరిత్రులు పూరుష సింహములూ
పరాయిరాజుల పారద్రోలినది వారల పౌరుషమూ
పరరాజ్యములను పాలించింది వారల పౌరుషమూ
ప్రజారంజనము ప్రభుధర్మంబని పాలించారండీ
ప్రజలందరిని కన్నబిడ్డలటు పరికించారండీ
పురగిరిరాజుల పూర్వచరిత్రము పుణ్యులారా వినుడీ
విని మీశక్తిని రాజభక్తిని వెల్లడి చేయుండి

అట్టి పుణ్యవంశమందు

గిరిరాజనగా ప్రచండుడనగా యిద్దరు సోదరులు
పరరాజులకూ పక్కబల్లెమూ ప్రచండమహారాజా
గిరిరాజన్నకు పరమభక్తుడూ ప్రచండమహారాజా
స్వార్థరూపమే చండిక రండీ ప్రచండు భార్యండీ
రాజుకమ్మనీ రాజ్యమేలమని రవరవ పెంచిందీ
రాజ్యకాంక్ష చే రాజును రాణిని ప్రాణముతీసిందీ
భ్రాంతిని గొల్పి భయమును చెప్పి బానిసలుగ జేసీ
ప్రబల బలముతో ప్రజలను పశులుగ పరిపాలింపంగా
రాజభక్తి పరాయణులగు ప్రజలిది గ్రహించి యేలాగు
పురికొల్పుకుంటున్నారయా అంటే—
స్వామిద్రోహము స్వార్థపరత్వము సమయించాలండీ
స్వరాజభక్తీ స్వరాజరక్తి ప్రకటించాలండీ
ప్రభుదాక్షిణ్యము పరిగిపోదే ప్రజలొక్కటి ఐతే
వారి తంత్రము తేరిచూడు నే ప్రజలేకంబైతే
పరమపవిత్రము పరమైశ్వర్యము ప్రజాశక్తి నుండి
రాజ్యము రాణివు రాజులు తృణములు ప్రజాశక్తి ముందు
ప్రచండ చండిక ప్రచండ చండిక పరాజితంబగును
శత్రులు కటార్లు రైకొని చండిక కసిమసంగరండి
విజయోంప్రుండు మీ విభుడని ప్రభుడని విక్రమింపరండీ
చండిక భటులు చటుల శస్త్రములతో

చండిక - రణగీతము

పరుగిడరా పరుగిడరా । పరుగిడు రణభూమికి ||పరు||
ప్రేగులుపోయే భూమికి । ప్రేగులుపోయే భూమికి ||పరు||
కరుణవీడరా కత్తి నిదూయరా । శత్రుల నేడే నెత్తురు ద్రావి
మత్తిలి నృత్యము సేయరా ||పరు||

విదూషకుడు గంగ - కామిక్ పాట

ఉద్యోగం ఉద్యోగం అంటే పూరిక వస్తుందా ||వు||
మట్టిలో చేసిన । పట్టి తలకాయనీది
పొట్టలో నీవగాని । ఒట్టేసుమి అక్షరముంటే
నీకా వుద్యోగం । ఆహా! నీకా వుద్యోగం
ఆహాహాహా । ఓహోహోహో...
ఉద్యోగం ఉద్యోగం అంటే పూరిక వస్తుందా
పురోహితునకు బారెడు బియ్యం
పారావానికి పీకె పొగాకు
[illegible] జనానకు ముష్టిభోజనం
ఇన్ని యేడుపు లేదవకుండ
వుద్యోగం వుద్యోగం అంటే పూరిక వస్తుందా||

మనవి:- ఇందలి పాటలుగాని, పద్యములుగాని, భవానీ పిక్చర్సువారి అనుమతిలేనిదే సినీమాలలోగాని, నాటక ప్రదర్శనములలోగాని పాడరాదు. రికార్డులలో ఈయరాదు. ప్రింటింగు చేయరాదు. ఇందుకు అతిక్రమించినవారలు మా నష్టములకు బాధ్యులు కాగలరు.

విడుదలకు సిద్ధముగాయున్నవి.

తెలుగు

1 ద్రౌపది

2 కనకతార

3 తల్లిప్రేమ

4 సుమతి

5 పంతులమ్మ

6 చండిక

7 భక్తకళాతి అరవం

8 క్రిష్ణభక్తి అరవం

9 సింద్‌బాద్ నావికుడు హింది

10 ఛలాయి హింది

వివరములకు

సరస్వతి టాకీసు లిమిటెడ్

విజయవాడ, గుంతకల్లు

sakhiyaa.com